



מקום הפשע: האתר שבו נעצר האוטובוס שניים מן החוטפים נמסרו למשמורת חוקית...

לפי כך כתב אמנון ויכרני מיכתב לרמטכ"ל, רביאלוף משה לוי, **זו לשוננו:**

הנרון: חוק חקירת סיבות-מוות תש"ח — 1958. כממונה על המקום שבו חנה האוטובוס, אחרי חטיפתו, ופיקדת על חילוץ בני-הערוכה. במהלך החילוץ, וכפי שמסתבר מידיעות, תצלומים ועריי-ראייה, אחד או שניים מן החוטפים נמסרו למשמורת אנשי-הביטחון. עוד מסתבר, כי בהיות החטוף האחד או השניים במשמורת, ואחרי שהגיה את נשקו, הומת. יש, איפוא, יסוד סביר לחשש כי סיבת מותם של אלה נגרם בעבירה.

הוראת סעיף 22 מן החוק שבנדון אומרת, כי מת אדם בהיותו נתון במעצר — חייב הממונה על המקום שבו היה נתון, להודיע על כך מייד למישטרה. למיטב ידיעתי, לא עשית זאת עד היום. סעיף 23 של החוק קובע עונש מאסר של שלושה חודשים למפר ההוראה הנ"ל. אבקשך, איפוא, למסור ללא דיחוי למישטרה פרטים מלאים על האופן שבו מת החטוף האחד או השניים ולסייע למישטרה ככל הנדרש לביצוע חקירה מקיפה בנושא. העתק ממיכתב זה מועבר ליועץ המישפטי לממשלה. **עד כאן המיכתב.** ליועץ המישפטי נשלח מיברק, שתבע את התערבותו המיידית למען קיום החוק, ומינוי חוקר-מיקרי-מוות. ועדת-החקירה הפרטית של שר-הביטחון אינה משנה דבר לגבי סנייה זו.

חזרה לימים חשוכים

הצהרון, "חדשות", שלא פירסם את התצלום שבירוי, העז לפרסם את דבר מינויה של ועדת-החקירה, מבלי להגיש זאת לאישור הצנזורה. העולם הזה אינו נוהג להפר את הוראות הצנזורה. במיקרי הצורך, אנתנו מעדיפים להילחם בהן בדרך מישפטית. כאן היתה הפרה, והצנזורה היה רשאי לתבוע את המפירים לדין פלילי. אך אין להשלים בשום פנים ואופן עם ענישה שפירושה סגירת עיתון בדרך מינהלית. **זוהי שיטה המקובלת ברודנויות. איננו רוצים לראותה בישראל. לא יכירנה מקומה במדינה דמוי-קרטית כלשהי.**

מזה 25 שנים לא הופעל עונש כזה — אלא לגבי העיתונות הפלסטינית בירושלים. בפעם האחרונה הופעל, ולא כמיקרה, נגד העולם הזה: אחרי פירסום ידיעה שלא באישור הצנזורה, סגר הצנזור דאו את המהדורה האנגלית של העולם הזה (שהופיעה אז) במשך שבוע. גם מכחינה זו חורנו עתה לימים החשוכים ביותר של השילטון הבירוקרטי. מה שקרה אתמול בשטחים הכבושים עובר עתה, בהכרח, לשטח ישראל עצמה.

עונש זה בא להטיל אימה, לשתק ולהרתיע. הוא בא לכבד את קשרי-ההשתקפה-מרצון בחומה של פחד. **נוסף על כל שאר החרדות שעוררה בי פרשה זו, אני חרד לחוסר-העיתונות בארץ. אני חושש כי המסקנה היחידה שיוציא מי שיוציא מן הפרשה היא שלהבא לא יינתן לעיתונאים ולצלמים לסקר סיגועים, כדי שאפשר יהיה לעשות שם כל דבר הרחק מעיני התיקשורת.**

כימים האחרונים נפוצו בחוגי העיתונות ידיעות חמורות על אמצעים שכבר ננקטו בכיוון זה. מדינת-ישראל תהיה דמוקרטית, כל עוד יש בה עיתונות חופשית, אמיצה ואחראית. עיתונות כזאת תהיה בארץ, כל עוד קיים העולם הזה. אנתנו פשוט נשבור כל נסיון להשליט בארץ קשרי-ההשתקה.

● שניה בשעה 1445 באותו היום, שאמרה כי. בתשובה לשאלת כתבנו אישר רובר צה"ל כי ארבעת המחבלים אשר חטפו את אוטובוס אגד — נהרגו.

● הודעה שלישית, שפורסמה למחרת היום, בצהרי שבת. היא יוחסה ל.מקורות צבאיים, ואמרה: **שני מחבלים נהרגו בזמן פריצת כוחותינו אל האוטובוס. השניים האחרים מתו יותר מאוחר בדרך אל בית-החולים.**

על הודעה זו נאמר כעבור זמן שאינה משקרת, מפני שלא נאמר בה בפירוש כי השניים נפצעו בעת ההסתערות, וכי מתו מפצעיהם.

עם כל הכבוד, זהו סילסול בלתי-מכובד, שאינו נאה לצבא הראוי לשמו.

כל העיתונאים הבינו כי ההודעה מתכוונת לומר כי השניים אכן נפצעו בעת הקרב, וכי מתו לפני שהספיקו להגיע לבית-החולים. כך נאמר בפירוש במאות עיתונים ברחבי העולם. אין עיתונאי חייב לחפש רמזים-מוסמס בהודעות צבאיות, והודעות כאלה אינן אמורות להיות כתובות בכתב-סתרית.

ההודעה אינה משקרת בפירוש, וכרוך ברעבר כי מנסחיה השתרלו שלא לשקר, אך אין ספק שהיא מטעה. מי שניסח אותה הציל את נפשו ולא התחייב כשקר.

השניים לא מתו בדרכם לבית-החולים — אלא בדרכם למכון הפאטולוגי לניתוח לאחרי-המוות. ליתר דיוק: הם מתו בדרך לבית-הקברות.

חוקר מיקרי-מוות

האמת הפשוטה היא שהיה כאן מעשה-רצח, פשוטו כמשמעו. אם היתה פקודה, היא היתה בלתי-חוקית, ומי שנתן אותה הוא שותף-לרצח. **זהו פשע-מילחמה. לגבי פשעים כאלה, יש חוקים במדינת-ישראל. אחד מהם הוא החוק הקובע כי בכל מיקרה שבו מת אדם בשהוא נתון במאסר, במובן הרחב ביותר של המילה, יש למנות חוקר מיקרי-מוות, שהוא שוטט.**



כתבת-צלמת סרגוסטי עדיראייה

(המשך מעמוד 7) עית-החוקי-והביטחון היא אוסף של כובות ופטפטנים, ואין בכנסת נציגות יעילה ואמיצה של מחנה השלום והשפיות. אלוף-ההודעות-לעיתונות, יוסי שריד, מסר באיחור של שבוע הודעה סתמית על הצורך-בכירור וכך עשו כמה מעמיתיו. **איש לא העז לקום ולהגיד את האמת.**

תנועת שלום עכשיו לא אמרה אף מילה אחת. ראשיה טיילו במצויים.

"בדרך לבית החולים"

כדי להמשיך בקשרי-ההשתקה, אחרי שכבר פוצצנו אותו, הודיע שר-הביטחון לעורכים כי הוקמה עליהם ועדת-חקירה פנימית במישר-הביטחון. הידיעה היתה אמורה להישאר סודית.

ועדת-החקירה אמיתית צריכה לחקור: מי רצח את השבויים בפועל?

- מי נתן במקום את הפקודה לכך, ומי במקום חיפה על כך?
- האם פעלו האנשים במקום מתוך אמונה כי קיימת הנחיה או הוראה ממשלתית שלא להשאיר בחיים מבצעיי-סיגועים, אלא להורגם במקום?



י"ר ועדה זורע דוח על בלונים

החשד העיקרי מופנה אל שר-הביטחון. ועדה שהוא עצמו ממנה אותה אינה אלא סארוריה.

ראשי-הוועדה, מאיר זורע, איש הימין הקיצוני-קיצוני, שהוא שותף לרעותיו של רפאל איתן, אומנם ידוע כאיש ישר — אך מה פירושו של ישר בנסיבות אלה? ועדה בראשות זורע. חקרה" את התמוטטות בנייה-המימשל בצור, והגישה רוח מגוחך על "התפוצ" צות באלו-ההגאות.

רק ועדה אחת יכולה לסעול בריצונות: ועדת-חקירה ממלכתית, בראשות שוטט, על פי חוק ועדות-החקירה, הקובע כי הרבב הוועדה ייקבע עליידי נשיא בית-המשפט העליון.

ועדה כזאת יכולה לחקור את עדי-הראייה, ובכללם העיתור-נאים והצלמים, את ראשי הצבא שהיו במקום. היא יכולה לעיין במיסמכי הממשלה ובפרוטוקולים שלה. היא צריכה גם לברוק את הודעות ראשי-הממשלה ושר-הביטחון אחרי הפרשה, ואת הודעות צה"ל.

באופן רישמי הוציא צה"ל רק שלוש הודעות: ● הודעה בשעה 0600, שהודיעה לראשונה על החטיפה וההסתערות. לא רובר בה כלל על גורל החוטפים.

Handwritten signature or mark in the bottom left corner.